

20 043

Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa

Nr. 42

VERSLAG VAN DE ZITTING 2000 (TWEEDE DEEL)

Vastgesteld 26 april 2000

De Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa heeft van 3 tot 7 april 2000 te Straatsburg vergaderd.

In plenaire zitting werd een aantal rapporten behandeld en werden de daarbij behorende aanbevelingen en resoluties aangenomen.

De delegatie¹ uit de beide kamers der Staten-Generaal vestigt de aandacht op de volgende onderwerpen.²

A. Algemeen

1. Voortgangsrapport van het Bureau en het Permanent Comité Rapport-Surján, doc. 8689 en add.
  - Waarneming Presidentsverkiezingen Croatië, doc. 8658
  - Waarneming Presidentsverkiezingen Rusland, doc. 8693
2. Mededelingen van het Comité van Ministers, doc. 8670

De heer Brian Cowen, Minister van Buitenlandse Zaken van Ierland en fungerend voorzitter van het Comité van Ministers presenteerde het rapport en beantwoordde vragen (doc. 8694), o.m. van:

  - de heer **Van der Linden** (CDA); hij vroeg wat het Comité van Ministers gedaan had met het oog op mogelijke oplossingen in Tsjetsjenië, in het bijzonder t.a.v. de naleving van de rechten van de mens, de voornaamste pijler van de Raad van Europa. Is het Comité van Ministers bereid artikel 33 van de Conventie toe te passen en mogelijke door Rusland begane schendingen van de Conventie te verwijzen naar het Europese Hof voor de Rechten van de Mens.
  - ten gevolge op eerdere door de heer **Jurgens** (PvdA) gestelde schriftelijke en mondelinge vragen werd verzocht om aan te geven wat het Comité van Ministers van zins is te doen om de Franse overheid er toe te dwingen maatregelen te treffen in de zaak Hakkar.

¹ Voor zoveel de Tweede Kamer betreft:
Vertegenwoordigers: Blaauw (VVD), Duivesteijn (PvdA), Timmermans (PvdA).
Plv. vertegenwoordigers: Cherribi (VVD), Leers (CDA), E. Terpstra (VVD), Valk (PvdA), Van 't Riet (D66), Verhagen (CDA).

Voor zoveel de Eerste Kamer betreft:
Vertegenwoordigers: Dees (VVD), Eversdijk (CDA), Jurgens (PvdA), Van der Linden (CDA).
Plv. vertegenwoordiger: Zwerver (GroenLinks).

² De in dit verslag genoemde documenten en overige stukken die betrekking hebben op deze plenaire vergadering zijn verkrijgbaar op de griffie interparlementaire betrekkingen.

B. Politieke en Juridische Zaken

1. a. Het conflict in Tsjetsjenië; tenuitvoerlegging van aanbeveling 1444
Rapport-Judd, doc. 8697, aanbeveling 1456
  - Rapport-Bindig, doc. 8700
  - Rapport-Iwinski, doc. 8706
  - Rapport-Moreels, doc. 8705
  - Rapport-Hegyí, doc. 8707
- b. De geloofsbrieven van de delegatie uit de Russische Federatie
  - Rapport-Ojuland, doc. 8698
  - Rapport-Frunða, doc. 8701
  - Rapport-Vis, doc. 8699

De conclusies, vervat in doc. 8698, werden zoals geamendeerd aangenomen. De geloofsbrieven van de Russische delegatie werden geratificeerd, doch de leden van deze delegatie werd het stemrecht in de Assemblee ontnomen, overeenkomstig artikel 8.5.c van het Reglement van Orde.

Van Nederlandse zijde werd aan het debat over deze onderwerpen deelgenomen door :

De heer **Van der Linden** (CDA) namens de Europese Volkspartij; Maandagmiddag, aan het begin van deze zitting, nam hij namens de EVP-fractie wederom het initiatief de geloofsbrieven van de Russische delegatie ter discussie te stellen. Hij refereerde aan het debat in januari over deze aangelegenheid en aan de noodzaak van een nieuw debat indien er geen vooruitgang zou zijn geboekt n.a.v. aanbeveling 1444. Hoewel hij zijn Russische collega's niet persoonlijk bekritiseerde en erkende dat nationale parlementen moeten samenwerken als partners en bondgenoten, vond hij toch dat het van cruciaal belang is te weten welk standpunt de Russische delegatieleden innemen ten opzichte van de Raad van Europa.

Er zijn wel enkele voortekenen van positieve ontwikkelingen, maar bij lange na niet voldoende, zoals het rapport-Judd duidelijk stelt. Er zijn alarmerende rapporten over schendingen van de Rechten van de Mens, de pijler van de Raad van Europa. Hij sprak zijn medeleven uit met de nabestaanden van alle slachtoffers in het conflict in Tsjetsjenië. De EVP-fractie wenste op dit moment niet zo ver te gaan de geloofsbrieven als geheel niet goed te keuren maar wel een duidelijk politiek signaal van afkeuring over het Russische optreden in Tsjetsjenië af te geven door aan deze delegatie het stemrecht te onthouden. De Raad van Europa wenst zich consequent te houden aan haar roeping, opdracht en verplichtingen.

De heer **Timmermans** (PvdA) sprak zijn medeleven uit met de talloze slachtoffers aan beide zijden die hun leven verloren in dit conflict en met hun nabestaanden. Barbarij is niet goed te praten en mag nimmer gebruikt worden als rechtvaardiging voor eigen barbaars optreden. Wie vindt dat wie de wet schendt geen beroep mag doen op die wet om zelf beschermd te worden, heeft niet begrepen wat de fundamenten zijn van de afspraken die door o.a. de Raad van Europa zijn gemaakt. Mensenrechten worden geschonden, talloze rapporten van mensenrechten organisaties stellen dat heel duidelijk vast. Van de maatregelen die de Russische delegatie in januari toezegde is niets terecht gekomen. De centrale vraag is niet meer of er wel of niet aan verplichtingen

voldaan wordt, maar of de wil daartoe wel aanwezig is. Daarvan blijkt niets, noch van regeringszijde, noch van de kant van de Doema. Een dialoog heeft alleen zin als men daartoe ook daadwerkelijk bereidheid toont. De discussie gaat niet meer alleen over Rusland, maar over de toekomst van de Raad van Europa. Afspraken kunnen niet vrijblijvend zijn. Zij zijn normatief en als een lid-staat langdurig in gebreke blijft dient het instrumentarium in werking te worden gesteld. De spreker is niet bereid de mate van handhaving afhankelijk te maken van de grootte van de betreffende lid-staat. Mensenrechten zijn geen relatief begrip en dienen door alle lid-staten in gelijke mate te worden gehandhaafd.

2. De parlementaire bijdrage aan de tenuitvoerlegging van het Stabiliteitspact.
Rapport-Bársony, doc. 8665
3. Institutionele hervormingen in Oekraïne,
Rapport-Severinsen/Wohlwend, doc. 8666, aanbeveling 1451
Rapport-Eörsi, doc. 8695
4. Het nakomen van aangegane verplichtingen door de «Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië,»
Rapport-Dumitrescu/Sinka, doc. 8669, aanbeveling 1453, resolutie 1213
5. Opinie inzake het ontwerp voor een «Additional Protocol to Convention ETS no 108 on Supervisory Authorities and Transborder Data Flows»
Rapport-Bartumeu Cassany, doc. 8660, opinie 217
6. Naar de uniforme interpretatie van Conventies van de Raad van Europa:
de instelling van een algemene rechterlijke macht
Rapport-Svoboda, doc. 8662, aanbeveling 1458

C. Economische zaken

1. De rol van parlementen in de bestrijding van corruptie
Rapport-Leers/Tallo, doc. 8652, resolutie 1214

De heer **Leers** (CDA) voerde hierbij het woord als rapporteur. Hij richtte zich vooral tot de democratisch gekozenen, de vertegenwoordigers van het volk, en tot allen die samen «de overheid» vormen om het voortouw te nemen in de strijd tegen corruptie en de integriteit van die «overheid» te tonen.

Die «overheid» dient, als ieder ander, de wet te eerbiedigen en heeft tevens een voorbeeldfunctie. De grenzen tussen de publieke sector en het bedrijfsleven vervagen stilaan; de overheid speelt een steeds grotere rol als manager terwijl materialisme groeit. Toch mag corruptie nimmer worden getolereerd, want dat zou de wortels van onze samenleving aantasten. Een ieder kent wel eens een zwak moment en juist daarom moeten wij onze samenleving en ons politieke systeem zo inrichten dat de verleiding om aan die zwakheid toe te geven tot een minimum beperkt wordt.

Iedere generatie bevecht zijn vrijheid, maar strijdt ook tegen corruptie die de fundamenteen waarop die vrijheid rust ondermijnt.

Als de «overheid» – nationaal en internationaal – het voortouw niet neemt en geen voorbeeld geeft, wie dan wel? Democratie kan slechts daar gedijen waar corruptie onmiddellijk wordt ontmaskerd.

De heer Marc Verwilghen, Minister van Justitie van België, legde een verklaring af.

D. Sociale zaken; Gelijke kansen voor Vrouwen en Mannen

1. Benoeming van een Europese Ombudsman voor kinderen
Rapport-Pozza Tasca, doc. 8552, aanbeveling 1460
2. Noodplan van actie voor kinderen in Kosovo,
Rapport-Poptodorova, doc. 8675, aanbeveling 1459
Rapport-Vermot-Mangold, doc. 8703
3. Campagne tegen het werven van kindsoldaten en hun deelname aan gewapende conflicten
Rapport-Pozza Tasca, doc. 8676, resolutie 1215
Rapport-Tabajdi, doc. 9696
4. Geweld tegen vrouwen in Europa,
Rapport-Vermot-Mangold, doc. 8667, aanbeveling 1450
5. Verkrachting in gewapende conflicten
Rapport-Stanoiu, doc. 8668, resolutie 1212

E. Cultuur en Onderwijs; Wetenschap en Technologie; Migratie en Vluchtelingen

1. Onderwijs in Bosnië en Herzegovina
Rapport-de Puig, doc. 8663, aanbeveling 1454
2. Nieuwe technologieën in het midden- en kleinbedrijf
Rapport-Birraux/Steolea, doc. 8587, aanbeveling 1457
3. Repatriëring en integratie van de Krim Tataren,
Rapport-Ponsonby, doc. 8655, aanbeveling 1455, order 565

Voorts voerden in de Assemblee het woord:

- de heer Vytautas Landsbergis, Voorzitter van het Parlement van Litouwen;
- de heer Borys Tarasyuk, Minister van Buitenlandse Zaken van Oekraïne;
- de heer Ilir Meta, Premier van Albanië

De voorzitter van de delegatie,
Blaauw

De griffier van de delegatie,
Bellekom